

DETSKÝ ČIN ROKA 2018

Skladáme svet z dobrých skutkov

detský čin roka

18. ročník projektu sa koná pod záštitou
prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku

Zapojte sa do detskej poroty!

**Podporiť dobrý skutok
rovesníkov je tiež veľký čin!**

18. ročník projektu sa koná pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu

www.detskycin.sk

Generálny partner:

Mediálny partner:

Partneri:

Nadácia orange

X
RADIO EXPRES

Alej Tech

DiXit

LIGA ZA DUŠEVNÉ
ZDRAVIE

LUKÁ
LUDOM
SK

OSVETOVÉ
CENTRUM

onav
www.onav.sk

Slovenská
POŠTA

DETSKÝ ČIN ROKA

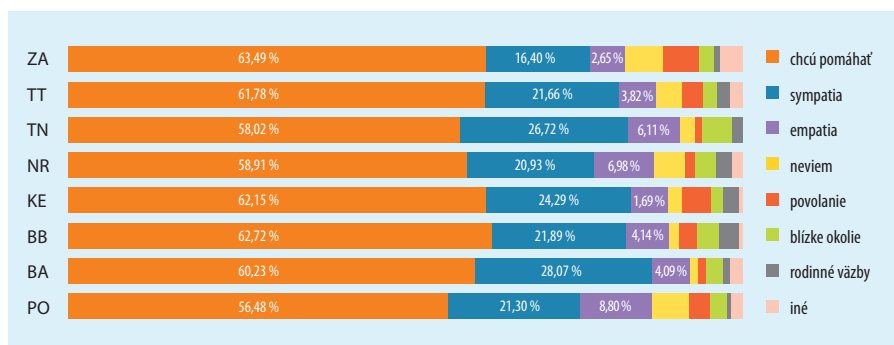
Výsledky prieskumu medzi žiakmi a žiačkami základných škôl na Slovensku

Vážení pedagógovia,

projekt Detský čin roka už **17 rokov** pomocou princípu skutočných príbehov inšpiruje malé aj veľké deti k malým i veľkým dobrým skutkom a hrdinstvám. Všíma si každodenné aj mimoriadne činy a prostredníctvom pozitívnych detských vzorov pomáha žiakom a žiačkam na základných školách – už viac ako 1 500 000 deťom – porozumieť rozdielu medzi dobrom a zlom, všímavosťou a ľahostajnosťou, hodnotami, ktoré svet okolo nás zlepšujú a tými, ktoré ho, naopak, robia nehostinnejším.

V nadväznosti na Vašu dlhoročnú pozitívnu spätnú väzbu sme sa rozhodli overiť dopad projektu aj exaktne. Zrealizovali sme preto v priebehu uplynulých 12 mesiacov v spolupráci s Inštitútom pre aktívne občianstvo dotazníkový výskum, do ktorého sa anonymne zapojilo až **2055 detí z 29 základných škôl zo všetkých regiónov Slovenska**. Dozvedeli sme sa pritom priamo od detí, prečo si myslia, že ľudia okolo nich pomáhajú druhým, či už sú to rodinní príslušníci, zvieratká alebo cudzinci. **Najvýznamnejšie vnímali vnútornú motiváciu, tzn. že dané osoby chcú pomáhať** – v celoslovenskom priemere po intervencii takto odpovedalo až 60,49% opýtaných. Máme veľkú radosť, že deti po práci s našimi príbehmi samostatne identifikovali správnosť a potrebu pomáhať druhým, ako druh vnútornej motivácie a dokázali ho vlastnými slovami pomenovať (konkrétne 11,27 % opýtaných dievčat a 12,20 % chlapcov). Silno sýtená bola aj skupina odpovedí, podľa ktorej **pomoc druhým so sebou prináša dobrý pocit**. Vykonávanie dobrých skutkov asociujú s pozitívnymi povahovými a charakterovými vlastnosťami. Vlastné vyjadrenia detí, ako napr. „ľudia, ktorí chcú a pomáhajú dobrovoľne iným... lebo si z takých ľudí chcem brať príklad, keď mám príležitosť, tak chcem pomôcť“, sú milým vyjadrením faktu, že **aj deti vnímajú a odovzdávajú ďalej hodnotu dobra, ľudskosti a všímavosti a že sú plnohodnotnými aktérmi dobročinnosti**.

Napíš o niekom v tvojom okolí, kto pomáha iným alebo kto robí iné dobré veci. Prečo si myslíš, že to robí?

Sme hrdí, že **Vaša účasť v našom projekte má priamy pozitívny dopad** na Vašich žiakov a žiačky oboch stupňov ZŠ, a to ako v rovine kvantitatívnej (napr. rozsah všimania si dobrých skutkov a ochoty pomôcť), tak aj kvalitatívnej (napr. hĺbka vlastného zdôvodnenia pomoci druhým či prejavenie komplexnejšieho vnímania otázok ľudskej spolupatričnosti). **Rozvíjajme spoločne preto tento obrovský potenciál aj naďalej**, aby dobro okolo nás rástlo s každou vyrastajúcou generáciou detí, resp. budúcich dospelých, a – majme z toho **dobrý pocit**, pretože je to **dobrý čin!**

DETSKÝ ČIN ROKA 2018

V roku 2018 prebieha už 18. ročník projektu Detský čin roka.

Môžeme povedať, že projekt vstúpil do „dospeláckeho veku“. Počas existencie projektu sme mnohé aktivity doplnili, vylepšili či zmenili... Hlavná osnova však zostáva: zbieranie príbehov o dobrých skutkoch detí a ich čítanie deťmi na školách. Počet zúčastnených detí a spätná väzba od pedagógov každý rok potvrdzuje, že táto základná časť projektu má nezameniteľný zmysel v budovaní hodnotovej orientácie detí.

Dnes na mnohých školách prebiehajú školské kolá DČR a projekt už žije svoj vlastný život aj mimo nás organizátorov a to nás veľmi teší. Myšlienka projektu rezonuje ako u detí tak u pedagógov a verejnosti.

Každý rok je projekt v niečom iný, podľa toho, čo deti aktuálne zažili a čo sa dialo v spoločnosti, keďže príbehy detí priamo reagujú na aktuálne dianie na Slovensku.

Aj rok 2018 priniesol zaujímavý moment oproti predchádzajúcim ročníkom. V histórii projektu sme ešte nemali prihlásené také množstvo silných príbehov v kategórii Záchrana života. V tejto kategórii bolo vyberanie príbehov do nominácie mimoriadne náročné keďže v predvýbere sme mali 18 ocenených príbehov, v ktorých deti dokázali zachrániť to najcennejšie: ľudský život. Dokonca sme po prvý krát dostali list, v ktorom „záchránárom“ bolo iba dvojročné dievčatko. Malá Miuška vedela správne zareagovať, keď sa jej 3,5 ročný braček prevážil a spadol na záhrade do suda s vodou a bola schopná rýchlo zavolať rodičov na pomoc a zachrániť bračeka. Rozhodli sme sa, že oceníme malou cenou každý príbeh, ktorý bol zaradený do predvýberu, ako poďakovanie malým záchránarom.

PRÍBEHY DČR 2018

Dostali sme veľa krásnych listov, ktoré hovorili o nasledovných detských skutkoch:

- ♥ záchrana ľudských životov v rôznych nečakaných situáciách a nehodách
- ♥ zbieranie vrchnáčikov na pomoc ľuďom, ktorí to potrebujú
- ♥ rôznorodé zbery, burzy hračiek, benefičné koncerty a vystúpenia, predaj ručne vyrobených výrobkov a finančné zbierky pre deti a ľudí, ktorí potrebovali pomoc
- ♥ nezištná pomoc, rešpekt a spolupráca pri začleňovaní zdravotne postihnutých kamarátov v škole i mimo nej
- ♥ pomoc kamarátom a spolužiakom, ktorí vážne ochoreli
- ♥ pomoc kamarátom a spolužiakom so školskými úlohami
- ♥ pomoc ľuďom na ulici, či už bezdomovcom, starým alebo jednoducho neznámym ľuďom
- ♥ pomoc starým ľuďom v domovoch, prípravy rôznorodých aktivít pre seniorov
- ♥ zachránené mačičky, psíkovia, srnka, belorítka, zajačik, lastovička, holubica a iné
- ♥ aktívne zapojenie detí do projektov rôznych neziskových organizácií, ktoré pomáhajú ľuďom na Slovensku, ale i po celom svete ako napríklad projekty Slovenskej katolíckej charity, Nadácie Človek v ohrození...
- ♥ ostrihanie vlasov pre prospech detí s onkologickými ochoreniami v rámci projektu Vystrihaj sa Slovensko

BLOG DETSKÝ ČIN ROKA NA PORTÁLI SME

V roku 2018 sme sa opätovne prihlásili do projektu Expertného dobrovoľníctva pripravovaného neziskovou organizáciou LEAF. Hľadali sme blogerov, ktorí majú chuť sa zamyslieť nad svetom detí a ich reálnymi príbehmi, nad hodnotami detí v kontexte našej spoločnosti. Veľmi nás potešil záujem zo strany dobrovoľníkov a oceňujeme ich dobrovoľnícku nadšenú prácu a srdečne Vás pozývame na čítanie zaujímavých blogov prepojených na náš projekt. <https://detskycinroka.blog.sme.sk>

Veríme, že aj tento rok sa príbehy v tejto brožúre stanú inšpiráciou pre Vás i pre deti a spoločne načerpáte pozitívnu energiu a motiváciu pre ďalšiu podporu dobra.

- ♥ **Veľké poďakovanie, patrí Vám, milí učitelia a vychovávatelia.** Vaša podpora a práca s deťmi v projekte Detský čin roka je nezameniteľná a mimoriadne dôležitá.
- ♥ **Ďakujeme deťom,** ktoré sa vedeli v správnej chvíli postaviť na stranu dobra a zachrániť životy, pomôcť v rodine, spolužiakom, kamarátom, iným ľuďom či prírode.
- ♥ **Ďakujeme deťom,** ktoré nám o svojom skutku napísali.
- ♥ **Ďakujeme deťom,** ktoré svojou vnímavosťou a citlivosťou vedeli rozpoznať dobré skutky iných detí a napísali nám o nich.
- ♥ **Ďakujeme i rodičom, susedom, známym i neznámym,** ktorí sa rozhodli napísať o dobrých skutkoch detí a podporili tak myšlienku dobra a spolupatričnosti.
- ♥ **Ďakujeme všetkým,** ktorí sa do tohto spoločného reťazenia dobra zapojili.

Saša Broadhurst – Petrovická

koordinátor projektu a štatutár OZ Detský čin roka

Magdaléna Fábryová

koordinátor projektu

Nina Vidovencová

koordinátor projektu

AKO PREBIEHA HLASOVANIE

V nasledujúcich mesiacoch október a november prebieha hlasovanie.

Paralelne prebiehajú dve hlasovania: **Detská porota** a **Online anketa pre verejnosť**

DETSKÁ POROTA

To je etapa tohto celoročného projektu, ktorú my organizátori, považujeme za najcennejšiu časť projektu. Je skrytá, nie medializovaná, ale veríme, že má veľký význam.

Projekt nechápeme ako súťaž, ale ako možnosť motivovať deti k pozitívnym hodnotám. Nominované príbehy čítajú pedagógovia s deťmi na vybraných vyučovacích hodinách a v školskom klube. Deti sú tak skutočnými pozitívnymi vzormi pre iné deti, ale i dospelých, čo je mimoriadne dôležité najmä dnes, keď zažívame krízu hodnôt.

V roku 2017 sa do detskej poroty zapojilo **46 720 detí zo 774 slovenských škôl**.

Do škôl zasielame brožúry s nominovanými listami. Každý žiak môže dať svoj hlas jednému skutku, ktorý považuje za najcennejší, v každej zo šiestich kategórií a v kategórii Cena Sašky Fischerovej - Malý Veľký čin. Práve Detská porota rozhodne o tom, ktorých sedem skutkov získa ocenenie Detský čin roka 2018. Deti, ktorých dobré skutky získajú najväčšiu podporu detskej poroty, budú ocenené na slávnostnom vyhodnotení projektu v decembri 2018.

Prečítajte si s deťmi o dobrých skutkoch, zapojte sa do detskej poroty a pridajte hlas tomu, ktorý považujete za najcennejší.

Tešíme sa na Vaše hlasy.

Online anketa pre verejnosť v spolupráci s darcovským portálom ĽudiaĽuďom.sk

Anketu pre verejnosť organizujeme predovšetkým pre dospelých, ktorí touto formou môžu prispieť na projekt, podporiť dobro a hlavne sa inšpirovať dobrými skutkami detí. Jeden skutok za všetky kategórie, ktorý získa najväčšiu podporu verejnosti, dostane ocenenie Cena ĽudiaĽuďom.sk.

S pravidlami ankety hlasovania sa môžete oboznámiť priamo na portáli ĽudiaĽuďom.sk alebo prostredníctvom webstránky DetskyCin.LudiaLudom.sk

PRAVIDLÁ DETSKEJ POROTY

Súčasťou detskej poroty sa môžu stať žiaci základných škôl, špeciálnych základných škôl a primy až kvarty osemročných gymnázií tým, že sa zapoja do hlasovania.

Každý žiak môže dať svoj hlas jednému skutku, ktorý považuje za najcennejší, v každej zo šiestich kategórií a v Cene Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin.

Detská porota rozhodne o tom, ktorých sedem skutkov získa ocenenie Detský čin roka 2018. Deti, ktorých dobré skutky získajú najväčšiu podporu Detskej poroty, budú ocenené na slávnostnom vyhodnotení projektu v decembri 2018.

Každá škola, ktorá sa zapojí do detskej poroty, bude zaradená do žrebovania o vecnú cenu.

Výber skutkov do každej kategórie pripravila výberová komisia v tomto zložení:

1. PaedDr. Mária Tekelová, zástupca Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
2. Prof. PhDr. Erich Mistrík, CSc., Ústav humanitných štúdií
3. Mgr. Halka Marčeková, dramaturg programov pre deti
4. Patrícia Jariabková, moderátorka
5. Ľubica Zelizňáková, psychológ – LVS Bratislava
6. Arnold Kiss, konzultant v Maxman Consultants a ambasádor Teach for Slovakia
7. Saša Broadhurst-Petrovická, koordinátorka projektu

HLASOVANIE

Každý žiak môže dať svoj hlas jednému zo skutkov v každej zo šiestich kategórií a tiež v Cene Sašky Fischerovej – Malý veľký čin.

1. ZÁCHRANA ŽIVOTA
 2. POMOC V RODINE
 3. POMOC ROVESNÍKOM
 4. POMOC ĽUĎOM
 5. POMOC PRÍRODE
 6. DOBRÝ NÁPAD
- CENA SAŠKY FISCHEROVEJ – MALÝ VEĽKÝ ČIN

Svoje hlasovanie zaznamenajte na hlasovací lístok, vzor ktorého nájdete v tomto materiáli. Prosíme pedagógov a žiakov, aby zasielali hlasovacie lístky najneskôr

do 30. novembra 2018 na adresu:

OZ Detský čin roka, Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava

Hlasovať môžete aj na

www.detskycin.sk

I. kategória: ZÁCHRANA ŽIVOTA

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ✓ Odvaha, risk, rozvaha
- ✓ Zodpovednosť a následky
- ✓ Normy, zásady, dodržiavania pravidiel
- ✓ Duchaprítomnosť, samostatnosť, spolupráca
- ✓ Hodnota ľudského života
- ✓ Vedieť podať prvú pomoc
- ✓ Skúška charakteru v krízovej situácii
- ✓ Hodnoty: skromnosť, nezištnosť, obetavosť

NOMINOVANÉ SKUTKY V KATEGÓRII ZÁCHRANA ŽIVOTA

Záchrana ľudského života /list A/

Šimon zachránil život facebookovej kamarátke, s ktorou sa ani raz nevideli

Šimon, náš žiak 6. D triedy, si vyhladal a pridal medzi svojich priateľov na facebooku kamarátku, ktorá pochádza z iného mesta. Začali si spolu písať a vycítil, že má zvláštne sklony. Začalo to „naberať na obrátkach“ a jedného dňa sa s ním rozlúčila, že si ide siahnuť na život. Vypla sa, odmlčala, prestala komunikovať. Chlapec nespanikáril a zachoval duchaprítomnosť, zalarmoval cez fanpage ministerstva vnútra všetky záchrannárske zložky a 16-ročná dievčinka bola zachránená v poslednej minúte, pretože chcela skočiť z mosta. Následne bola hospitalizovaná a liečená. Jeho čin zostal utajený do príchodu ministra vnútra, kedy sme sa ako pedagógovia dozvedeli o jeho dobrom skutku. Keď spolužiakom vyrozprával príbeh, ostali v nemom úžase. Šimon bol ocenený ministrom vnútra p. Kaliňákom, ktorý mu prišiel osobne odovzdať pochvalné uznanie do našej triedy v škole počas vyučovania (pamätná medaila Ministerstva vnútra Slovenskej Republiky III. stupňa za záchranu života a ukážku spolupráce s policajným zborom v prípade zistenia informácií v internetovom prostredí).

Stil napísala Mgr. Iveta Makarová – pedagóg, skutok vykonal Šimon Kaiser v šk. roku 2017/2018
žiak 6. triedy, ZŠ Bartolomeja Krpelca, T. Ševčenku 3, Bardejov

Záchrana ľudského života /list B/

Dávid zabránil železničnému nešťastiu

Dňa 19. 6. 2018 som sa s desaťročnou dcérou Jankou vracala autom domov. Blízko nás je železničné priecestie. Videli sme, že musíme čakať – závary boli dolu, svietili červené svetlá, išiel osobný vlak. Čakali sme. Vlak prišiel, ľudia vystúpili a keď vlak odišiel, závary sa zdvihli hore. Nečakala som, čo ešte „povedia“ výstražné svetlá. A vtom, ako som vošla na prvú koľaj... závary sa vrátili dolu. Zostali sme zatvorení a v diaľke bolo vidieť ďalší vlak. Pociťili sme strach a paniku. Začala som trúbiť a ľudia, ktorí predtým vystúpili na opačnej strane, si nás všimli. Niektorí pozerali, niektorí zodvihli závoru na ich strane, no ja roztrasená som vnímala, že musím cúvnuť, nie ísť dopredu, čo keď mi vypne motor, čo keď to nestihnem. Medzitým mi dcérka hovorila, aby sme vystúpili a utiekli. A tu si

duchaprítomný David Beneš všimol moje zaváhanie, odvážne pribehol k nám cez kolaje, silou nadvihol závary, ja som cúvla a vlak prešiel. Išlo o sekundy. Keby nebolo Davida, ani pomyslieť nechcem... Že sme sa šťastne dostali domov, za to vďačíme tebe David: ĎAKUJEME. A že David má odvahu, silu, vôľu pomôcť v núdzi, o tom všetkých presvedčil už predtým. Pred pár týždňami zachraňoval a oživoval mladého muža. V nedeľu si rybári okolo brehu neďalekého jazierka čistili miesto na rybolov. Kúpanie im po práci padlo vhod. Po chvíli si David všimol, že mladý muž sa vo vode nepohybuje. Asi desať metrov ho vytahoval na breh, skoro pri tom sám prišiel o život. Oživoval ho, než prišli záchranári, ktorých privola kamarát... Záchranári pokračovali v resuscitácii. Žiaľ, neúspešne. Za tento čin mu pani riaditeľka Mgr. Katarína Blechová udelila Pochvalu riaditeľa školy.

List napísala Lenka Hollá – pedagóg, skutok vykonal David Beneš, v šk. roku 2017/2018
žiak 9. triedy, ZŠ a MŠ Závod, Sokolská 81, Závod

Záchrana ľudského života /list C/

Marco si zachoval chladnú hlavu a zachránil život svojmu starkému

Volám sa Marco a som žiakom 3. B triedy. Mám písať o čine roka, no nebol to len čin, bolo to o záchrane môjho milovaného človeka, môjho starkého. So starkým sme šantili, bicyklovali, varili. Moji rodičia boli v práci a tak ma varoval on, môj starký. Pomáhal som starkému robiť večeru. Spoločne sme sa najedli i dali lieky, ako vždy. Starký je chorý na srdiečko. A ja tiež užívam veľa liekov. Vždy, keď som u neho, spoločne si ich nachystáme a užijeme. No už včera som videl, že je trochu iný. Myslel som si, že je unavený z tepla, tak si ľahol a ja som ho nechal, nech si oddýchne. Moja maminka mi ešte pred spaním volala, či je všetko v poriadku. A ja som jej s úsmevom porozprával zážitky zo dňa a zapriali sme si dobrú noc. Noc bola fajn. No nad ráno som začul strašné chrčanie. Veľmi som sa zľakol, čo sa deje. Bolo asi 4:30 ráno. Hneď som sa pozrel na môjho starkého a videl, že jeho tvár bola bordová až fialová. Strach som mal obrovský, až ma triaslo. No hneď mi prišlo na rozum, čo mi vravela vždy moja maminka pozrieť, či nie je zapadnutý jazyk, tak som to tak spravil. Jazyk som mu nevyberal, aby ma neuhryzol. Mal strašné kŕče, ruky mu lietali a nohami kopal, z úst som videl, ako sa mu valí pena. Rýchlo som utekal do kúpeľne namočiť uterák. Začal som ho utierať a silno kričať, aby sa prebral. Plakal som od strachu, bál som sa. Schytil som telefón a okamžite zavola svojej mamine. Opísal som jej všetko, čo sa stalo. Bola v šoku. Rozospatá mi ani nevedela povedať adresu starkého. Mamina okamžite zavola záchranku a bežala hneď za nami. Ja som starkého do jej príchodu a príchodu záchranárov stále ovlažoval a dával pozor či dýcha. Otvoril som vchod i dvere. Keď som ju uvidel, veľmi mi odľahlo. Záchranári prišli hneď po mamine a starkému pichli injekciu. Po čase sa prebral a kŕče prestali. No vzali ho do nemocnice. Bol to epileptický záchvat. Zo sanitky mi povedali, že som bol statočný a podali mi ruku. Vždy, keď budem u starkého sa už budem báť, či sa to nezopakuje. Ale viem, že vždy mu s láskou pomôžem.

List podľa rozprávania Marca napísala Mgr. Eva Holečková – pedagóg, skutok vykonal Marco Kopáč, v šk. roku 2017/2018
žiak 3. triedy, Spojená škola, M. R. Štefánika 1, Vrútky

Záchrana ľudského života /list D/

Dvanásťročný Samo zachránil život svojmu spolužiakovi

Zamrznutá vodná plocha Báger vylákala na prechádzku aj nás. Keďže sme si boli istí, že ľadová plocha je dostatočne pevná, rozhodli sme sa, že sa po ľade poprechádzame. Veď čo by sa mohlo stať, keď sa tam ľudia bežne korčuľujú. Ako sme sa prechádzali, zrazu sa ľad podo mnou prelomil. Ani som si to nestihol poriadne uvedomiť a už som bol vo vode. Vylákal som sa a uvedomil som si, že sa nemôžem nadýchnuť. V tom ma kamarát Samo potiahol, prelomil sa ľad aj pod ním, ale už sme

obaja dosiahli na dno a vyšli sme na breh. Mokrý odev na nás začal hneď mrznúť, keď zrazu prišlo auto, v ktorom bol neznámy pán s dcérou. Keď videl v akej sme situácii, hneď nás zobral do auta a odviezol nás domov. Doteraz nevieme, kto to bol, ale patrí mu veľká vďaka. Ďalšie veľké ďakujem patrí Samovi, lebo bez neho by som tu už asi nebol. Okrem toho, že mi svojím činom a duchapritomnosťou zachránil život a neváhal riskovať ten svoj, vzal ma aj k nemu domov. Ja som doma totiž nemal nikoho. Jeho mamina mi ponúkla Samove čisté a hlavne suché oblečenie. Aj preto budem môjmu kamarátovi Samovi vždy vďačný za to, že ma v takej náročnej situácii nenechal samého a zachoval sa ako pravý kamarát.

*List napísal Štefan Hamara – spolužiak, skutok vykonal Samuel Kuczman, v šk. roku 2017/2018
žiak 6. triedy, ZŠ Malinovského 1160/31, Partizánske*

Záchrana ľudského života /list E/ Vlada zachránila Lenku pred útokom psa

Piatkačka Lenka a deviatačka Vlada sa ako obvykle po vyučovaní vracali zo školskej jedálne. Vtedy im do cesty vstúpil pes, ktorý nebol na vôdzke a nemal náhubok. Zo zdanlivo nevinného stretnutia sa v zlomku sekundy stal horor. Pes skočil po slabšej z dvojice – Lenke, zvalil ju na zem a zahryzol sa jej do ramena. Pes nereagoval na výzvy blížiaceho sa majiteľa, ani krik okolostojacich detí. Naša Vlada ako jediná nestratila duchapritomnosť a psa udierala, kým Lenku nepustil. Žiaľ, ani ona neostala bez zranenia. To v tom okamihu vôbec nevnímala. Odviedla Lenku do budovy školy, pomohla jej vyzliecť vetrovku a zverila ju do starostlivosti učiteľom a záchranárom. Tí ju odviezli do nemocnice na ošetrovanie. Ukázalo sa, že Lenka má zlomenú vretennú kosť a veľkú traumy. Vlada bez slova odišla domov. Až tam jej došlo, čo sa vlastne stalo. Neskôr sa teda s Lenkou opäť stretli – tentoraz na chirurgii. Nebyť jej rýchleho zásahu, mohlo to dopadnúť oveľa, oveľa horšie – rana bola blízko krku. Na otázky spolužiakov, kde v sebe našla odvahu pomôcť Lenke, odvetila: "Ja som si predstavila, že na Lenkinom mieste mohol byť môj malý brat Robko..."

*List napísal kolektív učiteľov ZŠ Ivana Branislava Zocha, skutok vykonala Vladimíra Kucháriková, v šk. roku 2017/2018
žiačka 9. triedy, ZŠ Ivana Branislava Zocha, Jilemnického 3, Revúca*

2. Kategória POMOC V RODINE

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ✓ Každodenné povinnosti v domácnosti, deľba práce
- ✓ Docenenie rodičov, úcta k ich práci
- ✓ Láska a rešpekt voči jednotlivým členom rodiny
- ✓ Vzťah k starým rodičom – čo všetko pre nás urobili a čo môžeme urobiť my pre nich
- ✓ Pociť zmysluplnosti našich skutkov voči najbližším
- ✓ Spoluzodpovednosť a spolupatričnosť v rodine
- ✓ Schopnosť a ochota zastúpiť dospelých členov rodiny v krízových situáciách
- ✓ Lenivosť – schopnosť ju prekonať
- ✓ Dobrý skutok – čo je samozrejmosť a čo hodné ocenenia

NOMINOVANÉ SKUTKY V KATEGÓRII POMOC V RODINE

Pomoc v rodine /list A/

Vážne chorá Emka oddane a s láskou pomáha nepočujúcim rodičom

Volám sa Emka a mám 13 rokov. Moji rodičia sú obaja nepočujúci. Keďže posunkovú reč v našej krajine málokto ovláda, často pomáham mojim rodičom s tlmočením. A tých situácií je v bežnom živote strašne veľa. Posunkovú reč ma naučila moja mamka, ešte keď som bola úplne malá. A tak od malička fungujem ako tlmočníčka v našej rodine. Našťastie mám aj krstnú mamu, ktorá tiež ovláda posunkovú reč, tak teraz, keď som vážne chorá a mamka býva často v nemocnici so mnou, pomáha ocinovi s tlmočením ona. V živote je mnoho situácií, v ktorých je potrebné mojim rodičom pomôcť. Chodievam s nimi na úrady vybavovať rôzne potvrdenia, niekedy musím s nimi ísť aj do práce. Keď sme mali v škole rodičovské združenie, aj tam som musela s mamkou ísť a prekladať jej všetko, čo pani učiteľka rozprávala. Pomáham aj pri nakupovaní, aj pri vybavovaní reklamácií. Keď sa mamka potrebuje objednať alebo preobjednať k lekárovi, je mojou úlohou telefonicky to vybaviť. Aj teraz v nemocnici – musím mamke prekladať všetko, čo hovoria lekári. Od rôznych vyšetrení cez objednávanie na kontroly až po dávkovanie liekov. A nie je to jednoduché tlmočenie, pretože sa dozvedám všetko, čo sa týka mojej onkologickej diagnózy, otvorene a priamo od lekárov. Často má tieto informácie zaskočia, potrebujem ich sama spracovať, ale nie je čas na plač, lebo mamka čaká na moje ruky a tlmočenie... A tak spolu bojujeme už rok v nemocnici s mojou chorobou a jej hendikepom. Od malička som pre mojich rodičov ako taký spojovník medzi svetom nepočujúcich a svetom zdravých. Beriem to s nadhľadom, som rada, že im môžem takto pomáhať. Mám pocit, že tým, že sú naši na mňa odkázaní, máme medzi sebou akési silnejšie puto ako v bežných rodinách.

List napísala a skutok vykonala Ema Jalčová, v šk. roku 2017/2018
žiačka 7. triedy, ZŠ pri zdravotníckom zariadení, Nám. L. Svobodu 4, Banská Bystrica

Pomoc v rodine /list B/

Karolínka sa stará o zranenú mamičku a malého bračeka

Píšem o svojej žiačke Karolíne, ktorá je tretiačka. Karolínekej mamičke sa stal úraz nohy. Museli jej nohu operovať a dať do sadry. Karolínka miesto hrania s kamarátkami každý deň po škole pomáha doma v záhrade i v kvetinovej záhradke. Bolo pre ňu samozrejme urobiť raňajky, uvariť párky, vyložiť veci z umývačky, povysávať dom a postarať sa o štyroch psíkov. Keďže má malého bračeka, ktorý bol vtedy ešte bábätkom a nevedel chodiť, musela sa postarať aj o neho. Nakrмила ho, hrala sa s ním a hlavne na neho dávala pozor. Jedinou zábavou boli hodiny klavíra a spevu. Aj odtiaľ sa znovu ponáhľala domov, aby pomohla mamičke. Dnes sa už braček spolu s mamičkou učí chodiť. Milovanému bračekovi Dáriusovi, však pomáha naďalej.

List napísala Anna Stašjaková – pedagóg, skutok vykonala Karolína Deáková, v šk. roku 2017/2018
žiačka 3. triedy, ZŠ Veľká Mača, Hlavná 888, Veľká Mača

Pomoc v rodine /list C/

Patrik obetavo pomáha mame s postihnutou sestričkou i v domácnosti

Volám sa Patrik a keď som mal 10 mesiacov, zomrel mi pri autonehode otec. Zostal som s maminou a sedemročnou sestrou Vandou sám. Vanda má Downov syndróm. Takže to s nami maminka nemala vôbec ľahké. Pomáhal nám dedko s babkou. Keď som mal 11 rokov, dedko zomrel. Prišli sme

tak o jeho veľkú oporu a tiež možnosť presúvať sa autom. Maminka chodí do práce. Preto je na mne pomáhať jej s Vandou. Naučil som sa variť polievky (lebo Vanda ich má veľmi rada), pliesť vrkoče, prať, žehliť, kosiť trávu a robiť v dome drobné opravy. V týždni vstávam o pol šiestej. Zobudím Vandu, dohliadnem, aby sa umyla, urobím jej vrkoč, pripravím nám raňajky a desiatu. Potom ju odvediem do školy a ja idem do svojej. Po vyučovaní idem zase po ňu. Cestou nakúpime, prípadne sa zastavíme na pošte zaplatiť účty a ideme domov. Prezlečíme sa, uvarím polievku, prestriem stôl, najeme sa, pustím práčku, v prípade potreby žehlím a ukladám bielizeň. S Vandou sa naučím, potom jej vymyslím na zabavenie činnosť a popri tom sa učím ja. Spolu potom vyložíme umývačku a v záhrade trháme burinu. Keď sa vráti z práce maminka, pomáham jej so všetkým, čo potrebuje. Vrávi mi, že som pre ňu veľkou oporou. Musel som síce skoro dospieť, no neľutujem ani chvíľu, že si neužívam detský život tak, ako moji spolužiaci. Maminke je to ľúto. Urobila by všetko pre to, aby som mal normálne detstvo. No ja ho predsa mám. Pomáham jej rád a s láskou. Neviem si predstaviť, že by to bolo inak.

List napísal Patrik Dujmovič s podporou pani učiteľky PeadDr. Kataríny Písečnej, skutok vykonal Patrik Dujmovič v šk. roku 2017/2018, žiak 6. triedy, ZŠ Záhorácka č. 95, Malacky

Pomoc v rodine /list D/

Súrodenci Martinka, Matej a Mirka sa s láskou a obetavosťou starali so svojho ocka

Tento príbeh píšem ako triedny učiteľ 9. C triedy o svojej výbornej žiačke Martinke Pramníkovej. Vlastne, tento príbeh nie je len o nej, ale aj o jej dvoch mladších súrodencoch – Matejovi (8. B) a Mirke (5. B). Je to príbeh o milujúcej a šťastnej rodinke, o láske, o starostlivosti a odchode... Moja žiačka Martinka to krásne opísala aj vo svojej poslednej školskej práci, vo svojom slohu o sebe. Napísala, že vyrastala v krásnej a milujúcej rodine, ktorá jej dala všetko. Lásku, pokojnú atmosféru, radosť, pocit šťastia... Spomína v nej rodinné výlety, prechádzky so psíkom do prírody, hry, pomoc rodičom... Všetko toto šťastie sa zmenilo v okamihu, keď jej ocko pred dvomi rokmi ťažko ochorel. Mal rakovinu. Zrazu sa všetko zhoršilo a ako píše, svet, ktorý doposiaľ poznala, už nebol taký ružový... Jej ocko začal s chorobou bojovať, no choroba ho oslabovala. Už nemohli chodiť na spoločné výlety, prechádzky. Všetko bolo iné. Bol úplne odkázaný na pomoc svojej rodiny. Nakoniec až natoľko, že bol pripútaný na lôžko. Jej mamka a aj všetci traja súrodenci boli pri ockovi. Pomáhali mamke ako sa len dalo. Najviac si na Martinke vážim to, že v poslednom štádiu, keď ocko zomieral, prebdela pri ockovi v noci celé hodiny. A potom ráno „fungovala“ v škole ako ostatné deti. Bez toho, aby sme si to všimli. Napriek svojej únave bola vždy pozorná a pripravená na vyučovanie. Je to jedna z mojich najlepších a vynikajúcich žiačok. Žiaľ, ani veľká láska, modlitby, obeta detí a manželky... nemohli zastaviť rýchlo sa šíriacu chorobu v ockovom tele a po dvoch rokoch boja, ich ocko koncom minulého roka 2017 navždy opustil... Martinka sa so stratou ocka vyrovnávala statočne, no zmenila sa. Bola viac smutná, vážna. Naša trieda ju veľmi podporovala a stála pri nej. Bolo to krásne z pohľadu triedneho učiteľa sledovať, ako sú ako trieda zohratí a ako jej chcú pomôcť. Sama o tom píše v spomínanej slohovej práci, kde napísala, že z jej smútku jej najviac pomáha dostať sa jej rodina a jej trieda a triedny, za ktorých je veľmi vďačná... To, že ocka stratila ju ako deviatačku posunulo vo výbere strednej a vysokej školy, keďže sa rozhodla stať vedkyňou a vynájsť liek proti rakovine, hoci vždy túžila ísť v ockových šľapajach a stať sa informatičkou. Pre mňa sú Martinka ale aj jej mladší súrodenci veľkými bojovníkmi a zaslúžia si môj obdiv. Obdiv za to, s akou láskou a obetavosťou sa o svojho ocka počas jeho ťažkého obdobia a boja s chorobou starali...

List napísal Mgr. Marek Marcinčin – pedagóg (triedny učiteľ), skutok vykonala Martina Pramníková, Matej Pramník a Mirka Pramníková, v šk. roku 2017/2018, žiaci 9., 8., 5. triedy, ZŠ Bajkalská 29, Prešov

Pomoc v rodine /list E/

Kristínka s láskou pomáha ťažko chorému dedkovi

Asi pred dvoma rokmi sme si všimli, že s našim dedkom sa niečo deje. Naše podozrenie, že je chorý neustále odmietal. Lenže po čase sa to už nedalo utajiť a babka po dlhšom presvedčaní s ním zašla k lekárovi. V nemocnici zistili, že dedko má nádor. Ihneď ho museli objednať na operáciu. Toho sa veľmi bál. Lenže ako sa blížil deň operácie, dedko bol stále smutnejší, bolo vidieť, že sa bojí a je smutný. Mal obavy, že to nemusí dobre dopadnúť. Ráno, predtým ako som odišla do školy som sa s ním išla rozlúčiť. Jeho objatie bolo také, ako by sa s nami lúčil posledný krát.

Operácia trvala päť hodín. Lekári nás informovali, že operácia dopadla dobre, ale neskôr začal krváčať a previezli ho na ARO, kde za neho dýchali stroje. Bol v umelom spánku. Asi po týždni sa prebudil, no po odobratí strojov sa začal dusiť. Lekári mu dávali tri dni, aby sám začal dýchať, no ani po troch dňoch to nedokázal, preto mu urobili dierku v hrdle, aby cez ňu mohol dýchať. Všetci čakali na to najhoršie. Nedokázala som si predstaviť, že by som mala stratiť svojho milovaného dedka. Každý deň sme ho navštevovali a čakali na zázrak. A ten napokon prišiel. Pomaly otvoril oči, ale akoby nás nepoznal. Má len krátkodobú pamäť. Keď ma zbadal, rozplakal sa. Mne tiež vyhrkli slzy. Zrazu sme sa objali a dedko sa usmial. Spoznal ma. Celý čas som sa s ním rozprávala, veľmi som sa tešila, lebo po takom dlhom čase som uvidela jeho úsmev, ktorý mi tak chýbal. Chytila som ho za ruku, pomaly vstal a pomalými krokmi sme sa prechádzali po izbe. Počas operácie sa dedkovi poškodili hlasivky. Každý deň mu pomáham s obliekaním, navštevujem ho a nosím mu do nemocnice domácu stravu. Všetko, čo má rád. Hoci nepočujem jeho hlas, viem že mi chce povedať, že ma má rád. Aj napriek tomu prežívame spolu nezabudnuteľné chvíle. Vážim si každú minútu strávenú spoločne. Od tohto dňa sa jeho stav zlepšuje a ja sa teším na deň, kedy sa vráti domov medzi všetkých, ktorí ho majú radi. A možno sa stane ďalší zázrak a budem opäť počuť jeho hlas.

*List napísala a skutok vykonala Kristína Kroková, v šk. roku 2017/2018
žiacka 6. triedy, ZŠ Čaklov 495, Čaklov*

3. Kategória POMOC ROVESNÍKOM

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ✓ Integrácia zdravých a postihnutých detí
- ✓ Ľudské práva
- ✓ Zastať sa slabšieho
- ✓ Schopnosť rozlíšiť dobré a zlé
- ✓ Hodnota priateľstva a schopnosť obetovať sa a podeliť sa
- ✓ „Hanba“ robiť dobré skutky, „frajerina“
- ✓ Vedieť sa v kolektíve spojiť pre dobrú vec
- ✓ Hodnota slova ĎAKUJEM

NOMINOVANÉ SKUTKY V KATEGÓRII POMOC ROVESNÍKOM

Pomoc rovesníkom /list A/

Matej pomáhal Jakubovi s angličtinou a stali sa kamarátmi

Volám sa Matej Nosál a mám 14 rokov. S mojím spolužiakom Jakubom sme sa vôbec nerozprávali, ale po jednom incidente sme sa stali nerozluční priatelia. Jeden deň v škole sme dostali výsledky písomnej práce z anglického jazyka. Ja som dostal ako skoro vždy jednotku. Ale Jakub dostal mrazivú päťku. Videl som na ňom, že je nešťastný, lebo kedysi býval trojkár, ale v poslednom čase mával štvorky a čoraz častejšie päťky. Nemohol som si pomôcť a spýtal som sa Jakuba, či mu netreba pomôcť. Povedal mi, že áno a poprosil ma, či by som mu to nevysvetlil. Toto bol ten moment. Stali sme sa nerozlučnými priateľmi. Odvtedy sme sa stretávali každý deň po vyučovaní, keď sme mali v rozvrhu angličtinu. Vysvetľoval som mu to a zistil som, že si preto nič nezapamätá, lebo si nevie časti myšlienok pospájať v hlave a potom má z toho v hlave poriadnu spúšť. Hneď, ako som to zistil, spájal som mu anglické výrazy s niečím, čo pozná. Hneď nabiehal v žiackej knižke štvorky, trojky a občas sa vyskytla aj dvojka. Neviem, čo sa stalo, ale pred koncom školského roka znovu schytil päťky a musel písať opravné skúšky. Keďže mi ho bolo ľúto a hrozilo nám spájanie dvoch tried, nebolo mi všetko jedno. Cez prázdniny, ak sa dalo, tak ma každý deň navštevoval. Opakovali sme si anglické frázy, vysvetľoval som mu všetko. Na konci augusta, keď sme s rodičmi išli do Anglicka mi Jakub volal, že skúškami prešiel. Veľmi som sa potešil a vyzerá to tak, že aj naďalej budeme spolu priatelia a budeme si navzájom pomáhať.

List napísal a skutok vykonal Matej Nosál, v šk. roku 2017/2018
žiak 8. triedy, ZŠ Júliusa Juraja Thurzu, A. Bernoláka 20, Detva

Pomoc rovesníkom /list B/

Norko má veľké srdce a vždy hľadá spôsob ako pomôcť ľuďom a prírode

Na začiatku školského roka bola moja sestra s malým synom v nemocnici. Stretla tam pani, ktorá tam bola so svojim synčekom, Marečkom ktorý je vážne postihnutý. Rodina veľa trpela, dokonca bola nútená predať byt a nastahovať sa do malého domčeka, kde nemajú ani kúpeľňu a iba latrínu vonku,... nakoľko malý si vyžadoval veľmi drahé ožarovania, neustále potrebovali peniaze... Moja sestra ma teda poprosila, či by som nemohla zavesiť na škole oznam na zber vrchnáčikov, za ktoré dostanú peniaze a môžu ich použiť na nové ožarovanie dvakrát mesačne... Riaditeľ súhlasil s vyvesením oznamu na školu. Ja ako učiteľka som v rámci hodiny tvorba životného prostredia s ôsmakmi vyrobila do každej triedy krabičky na separovanie odpadu – plast, papier a jednu krabičku som dala na vrchnáčiky a začala postupne deťom vysvetľovať, aké dôležité a ľahké je takýmto spôsobom pomáhať našej prírode a zároveň pomôcť aj iným. Na moje prekvapenie, nestačila som zbierať vrchnáčiky do vrec, ako rýchlo sa zrazu hrnuli. Keď som deťom povedala, že rodina potrebuje až 16 ton vrchnáčikov, aby dostala 800 eur tak deti sa dali do zbierania. Najviac sa do toho však sám od seba zapojil Norko Šuba, žiak piateho ročníka. Neskutočne veľa vrchnáčikov nosil denne. Keď som sa ho spýtala, odkiaľ ich toľko berie, najprv mi povedal, že do zbierania zapojil tatínovu firmu a aj v maminkinej práci kolegov. Potom bol iniciátorom zbierania vrchnáčikov z platových fliaš tak, že chodil po celej dedine s priateľmi, s rodinou... zapojil „takmer celú dedinu“, aby odmontovali z fliaš vrchnáky, čo mali pri domoch ľudia vo vreciach pripravené na odvoz. Keďže rodina, čo tie vrchnáky potrebuje, býva od nás ďaleko, tak sa zatiaľ vrecia skladovali u mojej sestry v pivnici, na dvore... Keď moja sestra zorganizovala triedenie vrchnáčikov, lebo boli medzi nimi rôzne odpadky, tak Norko, hoci sám nemohol ísť, poprosil svoju mamu, aby išla a zapojila sa do triedenia a ona naozaj aj prišla a triedila s nami. Doteraz sa Norko snaží neustále pomáhať zbieraním vrchnáčikov a povzbudzovaním spolužiakov v triedení odpadu a aj vrchnáčikov. Dokonca cez rodičov vybavil aj odvoz vrchnáčikov nákladným autom zadarmo do firmy, kde ich rodičia Marečka nechajú odvážať. Takto už škola stihla nazbierať vrchnáčiky na dve ožarovania. Dnes ma piataci poprosili, aby som ich vzala

na hodine von. Keď sme vyšli, väčšina triedy sa išla hrať, kým Norko prišiel s dvoma palicami na zbieranie odpadu (o ktoré poprosil mamu, aby mu ich kúpila) a s dvoma igelitkami na odpad. Okrem toho doniesol každému aj gumené rukavice a povzbudzoval sám od seba, aby sa k nemu pripojili v zbieraní odpadu okolo školy. Takto vyzbierali všetky odpadky v okolí školy a dokonca sa ešte stihli aj zahrať. Obdivujem denne tohoto chlapčeka, ktorý prichádza sám s nápadmi, ako a kde pomôcť a jeho spôsob zapojenia do dobrej veci aj ľudí okolo seba.

List napísala Mgr. Alena Tóthová – pedagóg, skutok vykonal Norbert Šuba, v šk. roku 2017/2018
žiak 5. triedy, ZŠ Gabčíkova, Komenského 1082/3, Gabčíkovo

Pomoc rovesníkom /list C/

Žiaci zorganizovali burzu hračiek a pomohli OZ Pomocníček

Aj vám sa už niekedy stalo, že ste sa pristihli pri tom, ako sa z vašich vysnívaných hračiek stali haraburdy? Stáva sa to aj žiakom našej základnej školy. Preto sa začala každoročne organizovať celoškolská akcia pod názvom Burza hračiek, ktorá sa koná raz ročne. Staré, no stále použiteľné hračky majú šancu dostať svojich nových pánov. Pre nás členov žiackej školskej rady, „predavačov“ hračiek, je veľmi príjemným zážitkom, keď vidia rozžiarené oči detí, pri kúpe hračiek. Ešte viac sa ale tešíme tomu, keď vidíme koľko eur sa vyzbieralo aj napriek tomu, že hračky sa predávali za symbolické ceny. Peniaze, ktoré sa vyzbierajú, však nezostávajú ani našej škole, ani členom žiackej školskej rady. Vyzbierané finančné prostriedky sa každoročne venujú na pomoc deťom, ktoré pomoc potrebujú. Darovanie vyzbieraných peňazí je najdôležitejšia, ale zároveň aj najpríjemnejšia časť celého podujatia. Snažíme sa pomáhať najmä Občianskemu združeniu Pomocníček v Sereďi, pričom im vyzbierané peniaze odovzdáme osobne v predvianočnom čase. Priamo na mieste vidíme, že vyzbierané peniaze pôjdu na dobrú vec, na pomoc deťom. Neviete si ani predstaviť, aký dobrý pocit máme, že niekomu môžeme pomôcť.

List napísala PhDr. Lucia Richnáková PhD. – pedagóg, skutok vykonala žiacka školská rada v šk. roku 2017/2018
ZŠ Juraja Fándlyho, Fándlyho 763/7A, Sereď

Pomoc rovesníkom /list D/

Kajo neváhal a pomohol zranenému chlapcovi

Každý sa vyčerpá, náhli domov. Jedni debatujú, iní len tak postávajú. Zrazu plač! Všetci zbystria pozornosť. Oči všetkých deviatakov i tých malých sa upriamia na cestu. Erik havaroval na bicykli. Nevyzerá to vôbec dobre. Na ceste leží malý asi 6-ročný chlapec a strašne kričí, zvíja sa od bolesti. Je celý od krvi a nad ním bezmocne stojí smrteľne bledý Erik. Čo sa to vlastne stalo? Veď ho chcel iba odviezť na zmrzlinu a on urobí toto. Vloží nohu do kolesa! Chlapec stále plače od bolesti, Erik mu nedokáže pomôcť, je v šoku, tiež doráňaný a všetci len nemo stoja na zastávke autobusu a pozerajú na tú hrôzu. Len jeden z nich – Kajo, nestráca duchapritomnosť. Rozbehne sa ku zakrvavenému chlapcovi. Zo všetkých, čo tam stoja, jediný. Snaží sa mu pomôcť, utešuje ho, zotiera mu z doškriabanej tváre krv, dá mu napiť, zisťuje stav situácie. Chlapec má nohu zaseknutú v kolese bicykla a tvárikú celú dodriapanú od asfaltu. Kajo sa mu neustále venuje. Neprestáva ho utešovať, pomôže mu vystrieť sa. Je pri ňom až dovtedy, kým sa nezbehnú dospelí a neodvezú ho na pohotovosť. Kajo celý čas drží chlapca za ruku, hladí mu boľavú nôžku, čistí zakrvavené líce. Reaguje okamžite bez toho, aby mu to niekto prikázal. Neváha a beží, lebo vie, že treba pomôcť. A čo my? Hovorí sa, že každý v strese reaguje inak. Áno, Kajo naozaj reagoval ináč ako my ostatní. Snažil sa pomôcť. Chcel pomôcť. Ten malý chlapec tam v tej chvíli nemal nikoho. Iba Kajovi v tej chvíli dôveroval. náš spolužiak, Karol Vonšák, má za to náš úprimný obdiv.

List napísal kolektív, v šk. roku 2017/2018 žiaci 9. triedy, skutok vykonal Karol Vonšák, v šk. roku 2017/2018
žiak 9. triedy, Cirkevná základná škola sv. apoštola Pavla, Sihelné 214, Sihelné

Pomoc rovesníkom /list E/

Janko s Riškom si vzájomne pomáhajú

Som Janko Špánik, žiak 5. ročníka a Riška poznám od škôlky, nakoľko obaja pochádzame z rovnakej dediny a stretávame sa i na mimoškolských akciách. Riško je obyčajne – neobyčajný chalan plný elánu a chuti spoznávať nové veci. Na druhej strane je jeho správanie často nevyspytateľné, vyžadujúce viac pozornosti od okolia, nakoľko sa ťažšie adaptuje na nové veci, školský režim, neudrží pozornosť na hodine... Riško je autista. Nie som jediný v triede, ktorý Riškovi pomáha, no ako pani učiteľka často hovorí, asi jeden z mála, ktorý to robí nezištne, z pocitu spolupatričnosti. K potrebe pomáhať ma viedli moji rodičia od útleho detstva a až do minulého roku som bol presvedčený, že vo vzťahu k Riškovi som hlavne ja ten, ktorý pomáha. Po rokoch v Riškovej spoločnosti som si uvedomil, že kamarátstvo medzi nami je založené nie výlučne na mojej pomoci Riškovi, ale na vzájomnej pomoci. Uvedomil som si, že i Riško je ten, ktorý pomáha mne, učí ma potrebe nezištnej pomoci, trpezlivosti, tolerancii, nesebeckosti, pozornosti, empatii... schopnosti rozdať sa v prípade dobrej veci a dobrého človeka, ktorý to potrebuje. Prekvapivo, Riško je napriek svojim mnohým potrebám jedným z najšikovnejších žiakov v triede, ktorý svojou rozvážnosťou a schopnosťou vypnúť sa k výborným výkonom inšpiruje nielen mňa, ale i mnohých ďalších spolužiakov. Je dôkazom toho, že dobrý výkon nie je vždy založený len na našich schopnostiach, ale hlavne na potrebe pracovať na sebe samom. Je pre mnohých z nás vzorom, inšpiráciou a dôkazom toho, že pomáhať je možné vždy a akýmkoľvek spôsobom. Som presvedčený o tom, že ak by si ľudia v spoločnosti nepomáhali a neohľadeli by na potreby slabších i drobné problémy by neraz nadobudli obľudné rozmery.

List napísal Janko Špánik s podporou pani učiteľky, skutok vykonal Janko Špánik a Riško Polčic v šk. roku 2017/2018
žiaci 5. triedy, ZŠ a MŠ Báhoň, Ul. 1. mája 3, Báhoň

4. kategória POMOC ĽUDOM

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ✓ Ja a svet okolo
- ✓ Svet okolo nás – pozitívne hodnoty
- ✓ Spolupatričnosť medzi ľuďmi
- ✓ Spoluzodpovednosť za spoločnosť v ktorej žijeme
- ✓ Rešpekt voči ľuďom
- ✓ Odvaha postaviť sa nespravodlivosti a násiliu
- ✓ Ťažostajnosť – mňa sa to netýka
- ✓ Úcta a pomoc starším

NOMINOVANÉ SKUTKY V KATEGÓRII POMOC ĽUDOM

Pomoc ľuďom /list A/

Ivan a Andrej vrátili stratenú peňaženku

Bol pochmúrny decembrový podvečer. Ja a môj kamarát sme sa prechádzali po dedine. Zrazu sme zbadali na ceste blízko parkoviska niečo ležať. Keď sme prišli bližšie, videli sme peňaženku. Boli

v nej doklady a väčšia suma peňazí. Chvíľu sme váhali, ale potom sme ju zdvihli a otvorili. Na fotografii sme spoznali žiaka našej školy – piataka Mária Mikloša. Vedeli sme, kde býva a bolo nám jasné, že to patrí jeho rodičom. Rozmýšľali sme, čo podnikneme a rozhodli sme sa, že nájdenú vec ideme vrátiť. V bytovke sme sa stretli aj s Máriovou starkou, ktorá tam bola na návšteve. Nakoniec vysvitlo, že peňaženka patrí jej. Veľmi sa potešila, že sa našla a poďakovala sa nám, dokonca nám dala aj odmenu. Nevie, čo by som urobil, keby som ju našiel sám. Myslím, že viem prečo sme sa takto rozhodli. Keby sme my niečo stratili tiež by nás potešilo, že to máme späť. Nakoniec nás pani riaditeľka pochwáľila aj v školskom rozhlase.

List napísali a skutok vykonali Ivan Hrabal a Andrej Bielečka, v šk. roku 2017/2018
žiaci 7. a 8. triedy, ZŠ Lietavská Lúčka, Skalka 34, Lietavská Lúčka

Pomoc ľuďom /list B/

Alex s kamarátom pomohli cudziemu pánovi

Volám sa Alex Hlubina. Raz, keď sme išli zo školy s kamarátom, uvideli sme bezvládne ležiaceho pán v školskej záhrade pri bráne. Žiadne deti si ho nevšímali. Bol tam taký sám a bolo nám ho ľúto. Nevedeli sme, čo máme robiť. Tak sme išli za pani upratovačkou naspäť do školy. Pani upratovačka zavolała pani učiteľku. Pani učiteľka sa začala pánovi prihovárať a zisťovať, či mu niečo nie je. Privolala mu pomoc. My sme potom išli domov. Stále som nad tým ujom rozmýšľal, čo s ním je. Asi po týždni, keď som sa vracal domov zo školy, uvidel som ho, tak sa mi ulavilo, že je v poriadku. A pozdravil som ho. Sedáva pred obchodom a lúšti si krížovky.

List napísali a skutok vykonali Alex Hlubina s kamarátom, v šk. roku 2017/2018
žiaci 4. triedy, Základná škola M. R. Štefánika 2007, Čadca

Pomoc ľuďom /list C/

Kolektív 7. B. pomohol bezdomovcovi Milanovi

V meste máme bezdomovca Milana. Bezdomovcom sa stal pred asi piatimi rokmi. Tak ako aj mnohých iných ho do tejto zlej situácie zaviedol alkohol a preto o neho mnoho ľudí teraz nezakopne ani pohľadom. Nám v 7. B. ho prišlo ľúto, lebo vieme aký je milý a poznáme jeho umelecký talent. No bohužiaľ si ľudia jeho obrazy nevážili a viacerí ich ani nevideli. Veľa detí v puberte mu robievalo zle hlavne tak, že mu tie obrazy roztrhali. No to nebol jediný dôvod prečo sme sa mu rozhodli pomôcť. Najviac nás dorazilo, keď v zime skoro zamrzol. Prišiel o nohu, no stále s tým nikto nič nerobil. Jedného dňa sme videli uja Milana sedieť na lavičke, ako vždy s pochmúrnym výrazom na tvári. Vedeli sme, že mu nedokážeme zohnať nočľah, tak sme sa rozhodli, že mu pomôžeme ako vieme. Skupina spolužiakov sa mu zložila na jedlo: rožky, horalky, vodu a šunku a tí ostatní mu kúpili pomôcky na maľovanie: ceruzky, farbičky, gumu, papiere a strúhadlo. Najprv namietal, že to nemôže prijať no nakoniec to so slzami v očiach prijal a každému z nás venoval síce malý, ale pre nás citovo dôležitý obrázok. Boli sme radi, že sme ho po mnohých mesiacoch videli znovu sa usmiať. A tak som dnes na svojich spolužiakov a aj na seba hrdá, že sme vykonali správnu vec a dobrý skutok.

List napísala Kristína Jančíková a skutok vykonal kolektív v šk. roku 2017/2018
žiačka 7. triedy, ZŠ Júliusa Juraja Thurzu, A. Bernoláka 20, Detva

Pomoc ľuďom /list D/

Kolektív detí pomohol tete z obce, ktorá je dlhodobo v ťažkej životnej situácii

V našej dedine žije na prvý pohľad celkom obyčajná žena, avšak jej život celkom obyčajný nie je. Už 21 rokov ho obetuje a prispôsobuje svojej veľmi chorej dcérke. V lete či v zime ich denne vidieť

na niekoľko hodinovej prechádzke. Časom si zvykla na dotieravé či zvedavé pohľady nás detí, na ktoré odpovedá vždy milým úsmevom alebo pozdravom. Dozvedeli sme sa, že v čase, keď odmietla ústavnú starostlivosť pre svoju ťažko mentálne postihnutú dcéru s manželom prekonávali obrovskú krízu. Nevzdala sa jej ani s vedomím, že v budúcnosti bude na jej opateru sama. Vanda, tak sa dievča volá, nie je ležiaca a apatická. Naopak, jej končatiny sú neustále v akomsi krčovitom pohybe, takže si zo strany okolia vyžaduje 24-hodinovú ostrážitosť.

Tetu s unaveným, ale vlúdnyim pohľadom osobne nepoznáme. Okrem najbližšej rodiny kontakty s inými ľuďmi neudržiava, jej sociálnu „izoláciu“ spôsobil jej neľahký životný údel. Hnala nás však túžba nejako pomôcť, dať najavo svoju spolupatričnosť. Spočiatku nás bola len hŕstka ôsmačiek, ktoré sme začali od októbra 2017 doma či poobede v škole vyrábať vianočné ozdoby. Naša myšlienka sa zapáčila aj pani učiteľkám, ktoré z príspevkov rodičovského fondu zakúpili potrebný materiál. Časom sa pridali aj iné kamarátky. Nádherné venčeky, vyzdobené polystyrénové gule, škriatkov vyrobených z jesenných šišíek či ryžových snehuliáčikov sme následne chceli ponúknuť do predaja. Pred odchodom na vianočné prázdniny sme spolu s pani učiteľkami zorganizovali vianočnú besiedku spojenú s burzou, na ktorú sme pozvali našich bývalých učiteľov, pána starostu a zástupcov rôznych organizácií v našej obci. Pozvaným hosťom sme ponúkli okrem netradičného kultúrneho vystúpenia aj naše vlastnoručne vyrobené vianočné výrobky. V priebehu niekoľkých minút sa rozpredali všetky a vyzbieralo sa neuveriteľných 500 eur a v tej chvíli sme boli na seba možno aj hrdí.

Tesne pred Vianocami sme sa vybrali finančný výťažok odovzdať. Tréma a radosť sa miešali so strachom, či nás teda prijímajú pretože nikdy predtým o pomoc verejnosť žiadnym spôsobom nežiadala. Bola neskutočne prekvapená a aj napriek tomu, že nám prízvukovala, že pre svoju dcéru urobí všetko na svete a stačí im to, čo majú, nakoniec náš „darček“ so slzami v očiach a so slovami vďaky prijala Verte však, že my sme mali doteraz najkrajšie Vianoce.

*List napísal a skutok vykonal kolektív v šk. roku 2017/2018
žiaci 8. triedy, ZŠ a MŠ Stakčín, SNP 412, Stakčín*

Pomoc ľuďom /list E/

Dávid a Damián pravidelne pomáhajú ujovi Jožkovi

Skutok, o ktorom som sa rozhodla Vám napísať nie je jednorazový dobrý skutok a dozvedela som sa o ňom takpovediac náhodou. Na hodine náboženstva sme sa s deťmi rozprávali o tom, ako by ony mohli niekomu pomôcť, ako môžu niekomu dať nádej. Vtedy sa prihlásil Davidko a podelil sa so svojou skúsenosťou. Neďaleko nich žije ujo Jožko. Je to starší pán, ktorý nemá vlastný dom, a preto býva v maringotke. Kedysi sa živil ako kolotočiar a robil radosť deťom i dospelým. Teraz je sám, len so svojím psíkom. Dávid a jeho brat Damián mu s pomocou rodičov pomáhajú už dlhší čas, a to tak, že mamina z toho čo navarí, pošle aj ujovi Jožkovi. Chlapci mu jedlo s radosťou nosia a robia tak aj za daždivého počasia. Túto zimu mu pomohli tiež. Ujovi sa pokazil elektrický ohrievač, a tak mu priniesli ich vlastný, aby si mohol maringotku vyhriať a nebolo mu zima. Dávid a Damián pomoc ujovi Jožkovi vôbec nepovažujú za niečo výnimočné, ale berú to ako normálne, ba samozrejmé. Sú pre nás veľkým príkladom v konaní dobrých skutkov

*List napísala Mgr. Janka Mikolášková – pedagóg, skutok vykonalí Dávid Struhár a Damián Struhár, v šk. roku 2017/2018
žiaci 4. a 6. triedy, ZŠ Trenčianska Teplá, Ul. J. Braneckého 130/15, Trenčianska Teplá*

5. kategória POMOC V PRÍRODE

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ✓ Zodpovednosť za prírodu
- ✓ Človek ako jej súčasť
- ✓ Lahostajnosť voči prírode a jej následky
- ✓ Poznanie prírody a jej zákonitostí
- ✓ Každý živý tvor má v prírode svoje jedinečné miesto
- ✓ Súcit so zvieratami odkázanými na našu pomoc
- ✓ Ako môžu deti pomôcť prírode
- ✓ Ako sa ničenie prírody spätne vypomstieva človeku

NOMINOVANÉ SKUTKY V KATEGÓRII POMOC V PRÍRODE

Pomoc prírode /list A/

Benjamín so sestrou sa postarali o zranenú belorítku

Išiel som sa so sestrou bicyklovať. Keď sme išli okolo kultúrneho domu, všimol som si, že sa na zemi niečo hýbe. Bolo to malé a čierne. Pod oknami sa bezmocne trepotalo mláďa belorítky so žltým zobákom. Vypadlo z hniezda. Nad oknami bolo nalepených veľa hniezd. Nevedeli sme z ktorého vypadlo. Opatrne sme vtáča zdvihli a doniesli domov. Našli sme papierovú krabíčku a vystlali ju senom. Belorítky sa živia hmyzom. Mucholapkou sme zabíjali muchy a špáradlom jej ich vkladali do zobáčka. Vtáča bolo stále hladné a tak som do chytania múch zapojil celú rodinu. Dávali sme jej aj vodu striekačkou po kvapkách. Belorítko rýchlo mocnela a rástla. Jedného dňa som ju s krabíčkou vyniesol von. Vtáčik vystrel krídla a vzlietol. Odvtedy som ho nevidel. bolo mi za ním smutno, lebo som si na neho zvykol. Ale na druhej strane som mal dobrý pocit, že som zachránil život hoci len maličkého vtáčika.

List napísala a skutok vykonal Benjamín Hankovský, v šk. roku 2017/2018
žiak 6. triedy, ZŠ, Wolkerova 10, Bardejov

Pomoc prírode /list B/

Samko ide príkladom celej školy

Som učiteľka na základnej škole. Tento školský rok učim 4. B triedu. Sme ZELENÁ ŠKOLA, venuje-me veľa času aktivitám, ktoré pomáhajú chrániť našu Zem. V triede máme 4 zberné nádoby a okrem toho zbierame batérie, vrchnáčky z plastových minerálnych fliaš. Máme zvolenú tzv. EKO hliadku, ktorá sleduje a upozorňuje na zbytočné svietenie, na nezastavenú kvapkajúcu vodu, na šetrenie ma-terialom pri výrobe výrobkov z papiera, textilu... Ich úlohou je spolužiakov, ktorí nedodržiajú naše dohodnuté EKO PRAVIDLÁ napomenúť a pri opakovaní ich nedodržania, nahlásiť ich mená mne. Jedným z tejto hliadky je žiak Samuel Staudt, môj štvrták, ktorý si svoje povinnosti plní s takým veľ-kým zanietením, že máme čo robiť, aby sme v hanbe nezostali...! Zabezpečuje, aby sme mali v triede dosť ekologicky rozložiteľných vreciek do BIO odpadovej nádoby. Asi raz do týždňa potom spolu s kolegom z Eko hliadky, nádoby vynesú do kontajnerov. Každú prestávku skontroluje smetné

nádoby, poprezerá, to, čo tam nepatrí vyberie a hľadá majiteľa, neprestane, kým sa vinník neprizná a odpad správne umiestni. Tento každodenný rituál nám v porovnaní so začiatkom roka / kedy sme každý deň riešili, kto, kedy a prečo nevhodil práve ten odpad práve tam, kam patrí... teraz už nemáme skoro vôbec! Samko nás vychoval tak, že nás už ani nenapadne urobiť niečo zle. Dokonca aj mňa čaká niekedy po prestávke na mojom stole vyrovnaný papierik, ktorý som pred tým pokrčený narýchlo vhodila do komunálneho odpadového koša. Už sa len obaja usmejeme, vidím v jeho očiach očakávanie víťaza, ja mu vždy poďakujem za jeho dôslednosť a ospravedlňím sa. Robia to automaticky aj deti. Niekedy, keď sedím za stolom a mám v ruke niečo, čo viditeľne chcem hodiť do koša, zrazu je Samko pri mne zoberie mi to z ruky a sám od seba bez slov odchádza ku košu, nepočuje už ani moje „ďakujem“. Samko je pyšný sám na seba, my sme pyšní, že takého nekompromisného ochrancu nášho životného prostredia máme v našej triede medzi sebou, no a ja, jeho učiteľka, som pyšná najviac, pretože všetci vidíme naživo zmysel toho, čo robíme. Uvedomujeme si, že takí by sme mali byť naozaj všetci, deti v škole, dospelí doma a v práci. Deti si naučené zvyky berú aj domov, mnohí rodičia mi hovoria, že si kúpili separované odpadové nádoby aj domov, pretože zistili, že všetko spolu v jednom koši ???... nemysliteľné! Deti aj doma kontrolujú! Radi, my veľkí, robíme, to, čo nás učia naši malí, keď nám ukazujú, že sú v mnohom zodpovednejší a dôslednejší ako my. Samko je toho ukázkovým príkladom!

List napísala Mgr. Vlasta Jakubisová – pedagóg, skutok vykonal Samuel Staudt, v šk. roku 2017/2018
žiak 4. triedy, ZŠ a MŠ, Cádova 23, Bratislava

Pomoc prírode /list C/

Marko zachránil malého psíka Benyho v poslednej chvíli

Beny a Aja boli malé šteniatka, keď sme ich s bratom Markom dostali na výchovu, mali necelé tri mesiace. Šteniatka rástli ako z vody. Beny si obľúbil najmä Marka, stále spolu vystrájali.

Keď mali šteniatka päť mesiacov, stala sa malá tragédia. Sučka Aja prestala jesť a nechcela ani piť. Len stála, triasla sa a zvracala. Diagnóza bola strašná. Aja mala psinku a paravirózu. Napriek veľkým dávkam liekov a infúziám, ktoré Aja dostala, stav sa stále zhoršoval. Zverolekár nám povedal na rovinu, že Aja má len malú šancu na prežitie. Lieky a injekcie dostal aj Beny, u neho sa choroba ešte neprejavila. Aja sa rána nedožila. Beny len smutne hľadel a všetko pozoroval. Prešli ešte dva dni, počas ktorých Beny smútil za Ajou a čakali sme, kedy sa aj u neho ochorenie prejaví. Na tretí deň to prišlo. Nejedol, nepil, len sedel a smutnými očami hľadel do neznáma. Na nič nereagoval. Aby sme mu aspoň trochu pomohli, dávali sme mu injekčnou striekačkou vodu cez zadné zuby. Skúšali sme aj mlieko, aj lieky, niečo prežul, niečo vyvrátil. Keď sme mu dávali injekciou penicilín, kožu mal už takú suchú, že injekcia preskakovala cez kožu von. Po desiatich dňoch bol už taký chudý, že ledva stál na nohách. Volieru sme mu nechali otvorenú, aby sa mohol voľne pohybovať. Mali sme pocit, že si vonku hľadá miesto, kde by sa mohol utiahnuť a zomrieť. Napriek zlému stavu, sme sa stále snažili dostať aspoň trochu vody do jeho úst a zboku cez zuby nasilu krupicovú kašu alebo kúsky mäsa. Nastal víkend, jedenásty deň choroby. Ocko nám povedal, že ideme všetci hore na chatu, že spoločne pochováme Benyho. Mysleli sme, že už bude po smrti. Keď sme vystúpili z auta pred chatou, Beny ležal v búde a hlava mu visela cez otvor. Keď Beny otvoril oči a zbadal môjho brata Marka, ťažko sa postavil a pomalými krokmi kráčal k Markovi. Prišiel k nemu, sadol si na zem, zdvihol hlavu a smutnými očami hľadel na Marka. Beny zdvihol labku a škrabkal Marka po kolene. Akoby sa s ním lúčil. Vtedy Marko povedal ockovi, aby mu podal kúsok mäsa z konzervy pre Benyho. S mäsom na dlani sa Benyho prihovára a vtedy sa stal zázrak. Beny si mäso vzal a zhltnul ho. Dali sme mu ďalší kúsok, znovu a znovu prehltol ďalšie kúsky mäsa. Potom mu Marko naľkal do úst aj trochu vody,

Beny si spokojne ľahol Markovi k nohám a prižmúril oči. Marko sa mu stále prihovárал, vŕavel mu, aby zostal s nami a nikam neodchádzal.

Ako sa to skončilo? Beny už po týždni behal ako strela, síce chudý, ale živý. Môjmu bratovi veľmi ďakujem, lebo keby nebol išiel s nami v ten deň na chatu, Beny by už asi nebol s nami. Dnes je z neho krásny, veľký pes. Keď ideme s ním na vychádzku, nepohne sa od nás, je šťastný a teší sa zo života.

*List napísala sestra Zorka Grnáčová, skutok vykonal Marko Grnáč, v šk. roku 2017/2018
žiaci 6. a 7. triedy, ZŠ a MŠ, Školská 1575 Hriňová*

Pomoc prírode /list D/

Žiaci 8. a 9. ročníka prinavrátili život do znečisteného lesíka

Panie učiteľka nás odmalička vedú k tomu, aby sme mali dobrý vzťah k prírode, a aby sme sa nepodieľali na znečistení nášho okolia. My väčší sme neváhali a povedali si, že by sme mohli spraviť niečo viac. Dlhو sme ani nemuseli vymýšľať nápady. V blízkosti našej školy sa nachádza jaseňový lesík, ktorý pred vyše štyridsiatimi rokmi vytvorili žiaci našej obce. V minulosti vraj bol veľmi krásny, ale dnes zásluhou niektorých občanov, je celý zahádzaný odpadkami a zarastený burinou. Keďže sa nachádza pri zastávke, na ktorej každý deň čaká veľa ľudí na autobus, tak si asi myslia, že tam môžu hádzať smeti bez toho, aby sa nad sebou aspoň trochu zamysleli, ako škodia prírode. A tak sme sa rozhodli, že my deviataci a ôsmaci, s pomocou učiteľov a rodičov, tento lesík vyčistíme a prinavrátime ho späť k životu. Preto sme sa rozhodli usporiadať brigádu za pomoci aj miestnych dobrovoľníkov. Jeden deň sme prišli v pracovnom oblečení a s odhodlaním sme sa pustili do práce. Ako prvé sme si museli sprístupniť cestičku, aby sme sa vôbec dostali do lesíka. Obec sa postarala o dva kontajnery, do ktorých sme nosili odpadky, konáriky, aj burinu. Ľudia si vôbec neuvedomujú, ako svojou ľahostajnosťou ničia všetko živé okolo seba. Bolo potrebné vysekať aj vypáliť veľa malých krov, odstrániť hustú burinu, tak nám s tým pomohli aj pomocní pracovníci našej obce, ktorí priniesli aj potrebnú techniku. Od pána školníka sme si požičali náradie a fúriky a mohlo sa začať veľké upratovanie. Žiaci sa rozdelili do skupín a každá skupina čistila určitú časť lesíka. Niektorí vynášali už odpílené kry, vykopanú burinu, niektorí hrabali lístie a dávali do igelitových vriec, ktoré následne odnášali do kontajnerov a ďalší zas zbierali a triedili odpad do vriec – papier, fľaše umelohmotné či sklenené, starý textil a podobne.

Skončili sme až neskoro poobede, ale ešte stále sme neboli hotoví, tak sme sa dohodli, že na ďalší týždeň pôjdeme znovu a dokončíme, čo sme začali. Keď sme prišli do nášho lesíka po týždni a skončili sme so svojou prácou, boli sme na seba naozaj hrdí, lebo sme vedeli, že sme odviekli poriadny kus práce a ten lesík už konečne vyzeral ako les a nie ako zarastené smetisko. Vďaka tomuto projektu sme sa naučili spoznávať nové druhy stromov, kríkov, aj vtákov.

Týmto naše plány neskončili. Aby bol tento priestor naozaj využiteľný, v ďalšom našom projekte opäť za pomoci našich rodičov a učiteľov, sme v lesíku vybudovali prírodné schody, umiestnili smetné koše, upevnili na stromy vtáčie búdky a osadili lavičky na oddych pre tých, ktorí budú čakať na autobus alebo len tak na relax a oddych. V kútiku našej duše dúfame, že lesík, ktorý sme vyčistili a upravili, už nebudú ľudia ďalej znečisťovať, ale vstúpia si do svedomia a pochopia, že niekoho stálo dosť veľké úsilie a čas vyčistiť a upraviť ho. Z vlastnej iniciatívy sme prevzali pod vedením triednych učiteľov patronát nad týmto našim lesíkom a pravidelne sa doň vraciame, aby sme ho zas upratali, upravili a vyčistili. Teší nás, keď po vyučovaní môžeme zísť do zeleného lesíka, ktorý je vlastne našim dielom a stretneme tam aj cudzie deti s mamičkami a ľudí, ktorí čakajú na autobus v príjemnom chládku, ktorý poskytuje náš lesík. Tento náš znovu prebudovaný jaseňový lesík je hrdosťou a pýchou našej školy a náš žiakov

*List napísal a vykonal kolektív, v šk. roku 2017/2018 žiaci 8. a 9. triedy
ZŠ Cesta na vršku 1, Marcelová*

Pomoc prírode /list E/

Martin zachránil mačiatko a dal mu meno Murko

Išli sme s mamou na sobotné trhy. Všimol som si tam maličké mačiatko. Ležalo na zemi a spočiatku som si myslel, že tam čaká na svoju mamu. Po dvoch hodinách sme sa vracali domov. Mamku som poprosil, aby sme cestou domov prešli okolo toho mačiatka, či tam náhodou ešte nie je. Stále ležalo na tom istom mieste. Vystúpili sme z auta a uvideli malé úbohé kľbko, ktoré sotva vládlo zdvihnúť svoju hlávku. Mačiatko bolo v hroznom stave, vychudnuté, nevládne, vysilené, s opuchnutým okom. bolo vidieť, že jeho život visí na vlásku. Ani sme dlho nerozmýšľali, vzali sme ho ku kamarátovi zverolekárovi. Ten nám povedal, že s týmto mačiatkom tam už niekto bol, no vrátil ho tam, kde ho našiel. Povedal nám tiež, že má silný zápal v očiach a v ušiach, že má nejakú kožnú chorobu a zrejme je veľmi vyhladovaný, lebo tam ležal možno tri – štyri dni. Dali sme ho ošetriť a nepozerali na to čo to bude stáť. Keď mu píchali injekciu, tak som sa otočil, lebo nemám rád ihly. Po príchode domov začala naša starostlivosť. Dávali sme mu kvapky do uší a očné masť do očí. Krmili sme ho mliekom a konzervovým mäsom pre mačky. Pomaličky silnelo, mocnelo a stávalo sa veľmi hravým. Postupne sme ho zoznamovali s naším psom Nelou. Bolo to dosť náročné a zdĺhavé, lebo naša Nela nemá rada ani cudzích psov, nieto ešte mačky. Ale podarilo sa a dnes sú z nich kamaráti. Rád sa túla po záhrade a okolí, vyhrieva sa na slniečku alebo loví myši. Už má štyri a pol roka a statočne bráni svoje územie. A keď porovnáme jeho veľkosť vtedy a dnes, tak vyrástol a je z neho krásny kocúr... Pomenoval som ho jednoducho – Muro.

List napísal a skutok vykonal Martin Peschl, v šk. roku 2017/2018
žiak 7. triedy, ZŠ kpt. J. Nálepku, Školská 2, Stupava

6. kategória DOBRÝ NÁPAD

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ✓ Vlastná iniciatíva a kreativita
- ✓ Všímavosť a citlivosť voči ľuďom i okoliu
- ✓ Schopnosť nápad realizovať a doviesť do konca
- ✓ Vedieť pre svoje nápady získať aj ostatných
- ✓ Uspokojenie z realizácie dobrého nápadu
- ✓ Nezištnosť a prínos nápadu

NOMINOVANÉ SKUTKY V KATEGÓRII DOBRÝ NÁPAD

Dobrý nápad /list A/

Vianočná pošta pre seniorov

V novembri šk. r. roku 2017 /2018 Hanka, ktorá chodievala do Domova dôchodcov tvoriť a rozprávať sa so seniormi, oslovila svoju mamu, ktorá je učiteľka, s nápadom, ako urobiť seniorom krajšie Vianoce. Už niekoľko rokov tam prichádzali spolu s mamou a jej triedou zo školy a zdobili so seniormi medovníky (domov má veľkú nemocničnú časť, seniori sú čiastočne aj úplne imobilní a nedostávajú sa k takým „bežným“ rodinným prípravám a bežnému rodinnému životu ako je pečenie,

zdobenie medovníčkov, chystanie darčiekov). V novembri 2017 zrazu Hanka prišla s návrhom, čo keby sme tento rok pre nich urobili niečo, čo im na Vianoce tak naozaj chýba? „Vieš, ja som s nimi rozprávala a vlastne sa zhodujú v tom, že pre nich sú Vianoce o tom, že na nich niekto myslí. A že im začínali vtedy, keď im domov začali prichádzať vianočné pozdravy a pohľadnice. Tie im už teraz nikto nepíše... Všetci posielame sms-ky a správy... ale ICH Vianoce začínali tým, že si postupne vykladali „na výstavku“ pohľadnice od celej svojej rodiny. Pozerali si ich, čítali, tešili sa... A to im teraz chýba – dostať taký naozajstný pozdrav, od poštarčky, ktorý im dá ten pocit, že na nich niekto naozaj myslí a praje im požehnané sviatky... V domove je 128 seniorov, ak každý deň napíšeme 7 pohľadníc, tak do Vianoc každý dostane svoj pozdrav. Pomôžeš mi“? Jasné! Povedala som si. No skôr, ako sme začali vyrábať pohľadnice, Hana dostala ešte jeden nápad: „Mami, podelme sa o túto radosť! Dajme výzvu a možno sa ku nám niekto pridá. Ak to vyjde, každý senior dostane poštu od niekoho iného a bude to super“! A tak sme od soc. pracovníčky DD vypýtali kontakty na všetkých starkých, zoštylizovali spolu výzvu, Hankin ocko urobil zberný formulár, cez ktorý sa ľudia mohli prihlasovať a poslať Vianočný pozdrav niektorému zo seniorov. Potom sme museli na okamih odcestovať a keď sme za tri dni išli deliť adresy, zistili sme, že sa prihlásilo na písanie 3 000 dobrovoľníkov! „Tak oslovme aj iné domovy, cez ich sociálnych pracovníkov, či sa pridajú a či chcú dostať pozdravy pre svojich starkých“! povedala Hanka a odvtedy sme už všetci, celá rodina, boli v jednom kolotoči. Výsledok však stál za to, bol neskutočný, fantastický, vynikajúci! Nakoniec sa k Hankinmu nápadu pridalo 11 101 dobrovoľníkov a odoslali do domovov dôchodcov po celom Slovensku, ktoré nápad oslovil, viac ako 22 000 personalizovaných originálnych vianočných pozdravov. Pridali sa aj triedy materských, základných a stredných škôl (ktorých bolo cca 300), dokonca aj ľudia zo zahraničia. Aby bolo možné adresy seniorov a systematicky rozdeliť a zaslať mailom dobrovoľníkom, pridali sa ku nám aj IT dobrovoľníci, ktorý všetko nastavil cez systém. Napriek tomu celá rodina celý november aj december pracovala na tom, aby sa pozdravy mohli seniorom dostať. Denne sme na striedačku odpovedali na 300 až 500 mailo, viedli skupinu na fb – kde ľudia začali svoje pozdravy pred odoslaním fotiť a potom tam zase DD pridávali fotky a poďakovania seniorov. O vianočnej pošte natáčali reportáže regionálne TV, písali o nej aj internetové médiá. Pôvodná výzva bola zverejnená tu <https://pohodovo.sk/nase-projekty/vianocna-posta/>, teraz sú tam výsledky, čo vlastne nápad a výzva spustili a mapa, ktorá zobrazuje všetkých zapojených dobrovoľníkov, ktorí posielali pohľadnice. Tento nápad oslovil množstvo ľudí, spustil obrovskú vlnu dobrovoľníckej aktivity a dal mnohým osamoteným seniorom chuť tých „ich pravých“ Vianoc a najmä pocit, že na nich niekto myslí spôsobom, ktorý je im blízky. Všetka tá pomoc vychádzala z jednoduchého skvelého nápadu jednej siedmačky, nápadu, ktorý oslovil až 11 001 dobrovoľníkov a obdaroval nespočetné množstvo seniorov v Domovoch dôchodcov tým najcennejším pocitom, že je na svete niekto, kto na nich myslí.

*List napísala matka PeaDr. Ľubica Noščáková, skutok vykonala Hana Noščáková, v šk. roku 2017/2018
žiačka 7. triedy, Súkromná základná škola Waldorfská, Vihorlatská 10, Bratislava*

Dobrý nápad /list B/ Zber papiera na pomoc Tiffany

Sme žiakmi malej dedinskej školy. Všetci sa poznáme a sme dobrí kamaráti. Poznáme sa od malička a navzájom si pomáhame. Budúci školský rok by sa mala stať súčasťou nášho super kolektívu aj naša kamarátka Tiffany. Veríme, že sa tak naozaj stane. Prečo to nehovoríme s istotou? Tiffany nedávno zistili škaredú chorobu, ktorá jej spôsobila viaceré problémy. Pred chorobou sa Tiffany

správala tak ako my – chodila, rozprávala, smiala sa, hrala sa s nami na ulici. Bola šikovná a stále sa usmievala. Ten úsmev jej zostal aj naďalej, ale ostatné činnosti postupne prestala vykonávať. Choroba spôsobila, že malá Tiffany prestala rozprávať, chodiť a hrať sa s nami. Nevedeli sme, čo sa deje. Postupne zabúdala všetko, čo sa doposiaľ naučila. Lekári zistili, že je vážne chorá a potrebuje liečbu, ktorá je však príliš drahá. A tak sme dostali v škole nápad. Zorganizovali sme zber papiera a získané peniaze sme venovali našej Tiffany na liečbu. Ale pekne poporiadku. Najprv sme na informatickej výchove spolu s pani učiteľkou vytvorili plagáty a malé letáčky, ktoré informovali o zbere papiera Na pomoc pre Tiffany. Plagáty sme vylepili v obci na verejných miestach a letáčky sme poroznášali do každej poštovej schránky v dedine. V krátkom čase sa naša telocvičňa začala zaplňať kopami papiera, ktoré sem privádzali dobrí ľudia, aby prispeli Tiffany na liečbu kmeňovými bunkami. Tešíme sa, že sa nám podarilo zberom papiera získať financie, ktoré jej pomôžu. Ďakujeme všetkým dobrým ľuďom, ktorí nás v tom podporili.

List napísal a skutok vykonal kolektív v šk. roku 2017/2018 žiaci 1 – 4. triedy, ZŠ Lastomír 144, Lastomír

Dobrá nápad /list C/ Spolužiaci mali nápad a pripravili zbierku pre kamaráta Paťa

Som sociálnou pedagogičkou základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským. Chcela by som prihlásiť a zároveň vysoko oceniť našich žiakov 7. B triedy i žiakov celej našej školy a podeliť sa s Vami o príbeh o neuveriteľnej sile, spolupatričnosti a vzájomnej pomoci našich rómskych detí. Prostredníctvom vedenia našej školy, mojou pomocou a predovšetkým skvelého nápadu našich detí, sme sa všetci rozhodli pomôcť nášmu spolužiakovi Paťovi, ktorý bohužiaľ trpí veľmi ťažkou chorobou. Keďže nám jeho ďalší život i osud nie je vôbec ľahostajný, pretože je to náš kamarát, sused a spolu-žiak, a máme ho veľmi všetci radi, rozhodli sme sa po dohode našej celej triedy – školy, že mu chceme pomôcť v tejto jeho ťažkej životnej situácii a to tým, že sme vyhlásili na našej základnej škole „Zbierku pre Paťa“. Zbierka prebiehala na oboch stupňoch základnej školy. Všetci žiaci, priniesli svoje skromné peniažky a samozrejme prispel aj pedagogický zbor. Zo srdca našich všetkých žiakov sa vyslovili prania, prečo chcú Paťkovi pomôcť, preto Vám niektoré sprostredkujem, osobne si myslím, že ich „malé želania“ majú obrovský „význam“. Veľmi si prajeme, aby vedel: „že v tom nie je sám a preto ho podporujeme, že aj zo školských lavíc na neho myslíme, že veľmi chceme, aby tu bol stále s nami, že dúfame, aby sa pomocou našich vyzbieraných peňazí uzdravil, že bude mať peniažky na tabletky, aby bol na nás hrdý“. Deti vyslovili so silnými emóciami a so slzami v očiach to jediné a pre nich to najpodstatnejšie „máme ho strašne radi a chceme ho mať naspäť medzi nami v triede, v škole...“ Chcela by som týmto prihlásením poukázať nato, že naši rómski žiaci dokážu skvele spolupracovať, vedia sa s úplnou ľahkosťou nadchnúť pre dobrú vec, dohodnúť a zrealizovať ju – jedno-ducho mali dobrý nápad.

List napísala Ing. Mgr. Slávka Mlynár – pedagóg, skutok vykonal kolektív, v šk. roku 2017/2018 žiaci 7. triedy, ZŠ Krásnohorské Podhradie, Pokroková 199, Krásnohorské Podhradie

Dobrá nápad /list D/ Siedmaci päť mesiacov zbierali veci potrebné pre psíkov v útulku

V jeden deň prišla k nám naša pani učiteľka a opýtala sa nás, či by sme nechceli trochu rozbiť tieto zasnežené dni. Samozrejme, že sme chceli a čakali sme, čo nám povie. Navrhla nám urobiť

zbierku pre psíkov v miestnom útulku. Vtedy bol ešte v provizórnych podmienkach a nový bol len vo výstavbe. Opýtali sme sa tak jeho správkyne, čo môžeme zbierať a doniesť psíkom. Oboznámili sme všetkých žiakov našej školy a zbierka začala. Zbierali sme päť mesiacov. Krmivo, koberce, deky, hračky, misky... kto čo mohol. V júni sme darčeky odniesli do útulku. Odmenou nám bola ukážka psíkov, výcviku a samozrejme mohli sme sa s nimi pohrať. Naše nadšenie tak nadobudlo nový rozmer a po prázdninách sme v zbierke pokračovali. Tento krát nám teta povedala, že by na zimu pomohli piškóty. Do Vianoc sme nazbierali 230 balíkov. A pomohli sme aj s výrobou plagátov. Správkyňa tak chcela zdieľaním našich dielok, na ich FB stránke, upozorniť na kúpu psa. Aby si ľudia dobre rozmysleli, či sa dokážu o psa postarať, aby potom neskončil v útulku. Tesne pred Vianocami sme im odovzdali piškóty a dvaja havkáči prišli až k nám na školský dvor aj s tetou. Šantili sme, behali, hladkali... a veľmi ťažko sa nám lúčilo. Tak sme sa rozhodli pomáhať naďalej. Opäť zbierame granulky i piškóty a keď nás útulok požiada o niečo, čo psíky potrebujú, hneď sa dáme do zháňania. Po poobediach chodíme psíkov venčiť. Tieto zážitky sú pre nás mnohých neopakovateľné. Sme radi, že môžeme pomáhať a vidieť šťastných psíkov... zmierniť im ich smútok v duši, za ktorý môže človek, v ktorého lásku spočiatku verili.

List napísali Barbora Bulková a Laura Schurdáková, v šk. roku 2017/2018, žiačky 7. triedy skutok vykonal kolektív v šk. roku 2017/2018, žiaci 7. triedy, ZŠ za vodou 14, Stará Ľubovňa

Dobry nápad /list E/

Katka iniciatíva položila základný kameň knižnice v detskom domove

Katarína má len 15 rokov, ale svojou iniciatívou, cieľavedomosťou, empatiou a zmyslom pre dobrovoľníctvo „schová do vrečka“ nejdenného dospeláka. Zaujalo ma a priznám sa, že som to na Katarínu aj obdivovala, že dievča v jej veku zaujíma charita.

Posledné dva mesiace v role deviatačky sa rozhodla, že jednu dobrovoľnícku aktivitu zorganizuje aj v našej škole. Pri rozhodovaní sa empaticky vžila do neľahkých osudov detí v detskom domove, a tak v tom hneď mala jasno. Oslovila Detský domov Maurícus v Kremnici, kde zisťovala, čo by deti najviac potešilo, no zároveň neprezradila, čo sama chystá. Zo želaní jej vyšiel jasný víťaz – knihy. Pani vychovávateľky medzi rečou prezradili, že by chceli v domove vytvoriť spoločné miesto na čítanie a požičiavanie kníh – „domovácku knižnicu“.

Katarína prišla za mnou s hotovou aktivitou zorganizovať pre deti z Detského domova Maurícus v Kremnici dobrovoľnú zbierku kníh. Vytvorila plagátky, kde boli všetky potrebné informácie k pripravenej aktivite, pripravila oznam do školského rozhlasu, ktorý je spolužiačky – redaktorky ochote niekoľkokrát čítali v rozhlase, dokonca sa plagátik objavil aj na webovej stránke školy. Katka mala dopredu všetko pripravené, propagáciu si pohotovo zabezpečila a v priebehu týždňa sa jej podaril krásny čin – 204 ks vyzbieraných kníh rôzneho žánru. Deti boli neskutočné a zo svojej knižnice priniesli naozaj „kúsky“, ktorých sa nechceli zbaviť, ale ich darovať niekomu, o kom vedeli, že z ich knihy im „poskočí srdiečko“. A srdiečko naozaj poskočilo! Nielen deťom, ale aj pani vychovávateľkám i samotnej Kataríne. Ako sama prezradila, bol to neopísateľný zážitok, pocit, radosť a šťastie v jednom a to tak ako pre deti, tak aj pre ňu. S deťmi strávila celé popoludnie, veľa sa rozprávali, hrali a každý ju chcel mať len pre seba. Tu Katarína pochopila, aká vzácna je pre tieto deti prítomnosť niekoho, kto im preukáže svoju náklonnosť i to, ako obyčajná kniha dokáže rozžiariť aj „tínedžerské oká“. Jedným slovom, videla, ako vyzerá obyčajné ľudské šťastie! V tej chvíli si však neuvedomovala, že šťastím bola pre detúrence z detského domova aj ona. Šťastná a hrdá som bola aj ja,

Katarínina učiteľka, pretože som mala pred sebou nielen výbornú žiačku, skromnú slečnu, ale hlavne mladého a perspektívneho človeka, ktorý má vo svojom hodnotovom rebríčku už teraz jasno, človeka, ktorému sa podarilo položiť základný kameň „domováckej knižnice“. „Aj malí ľudia dokážu robiť veľké veci“!

*List napísala Mgr. Andrea Jenatová – pedagóg, skutok vykonala Katarína Harachová v šk. roku 2017/2018
žiačka 9. triedy, ZŠ Hliník nad Hronom, Školská 482, Hliník nad Hronom*

CENA SAŠKY FISCHEROVEJ – MALÝ VEĽKÝ ČIN

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin /List A/

Maximko daroval svoju vypestovanú fazuľku kamarátovi aby bol šťastný

Som triednou učiteľkou veľmi výnimočnej druháckej triedy. Jedného dňa sme na hodine prvouky zasadili semienko fazule. Naším cieľom bolo zistiť, aké podmienky semienko potrebuje, aby sa z neho stala krásna rastlina. Žiaci deň, čo deň do triedy kráčali s nadšením a nevedeli sa dočkať, kedy sa z hlíny ukáže prvá zelená stonka. Po pár dňoch sa tak stalo. To bolo radosti! Bolo vidieť, ako jedna malá rastlinka dokáže urobiť takú radosť. Každý sa o tú svoju svedomito staral, zalieval ju, dokonca ju hladkal po listoch a rozprával sa s ňou. Prišiel deň, keď sa už pokus skončil a žiaci si mohli svoju rastlinku vziať domov – ukázať ju rodičom. Veľkú radosť však vystriedalo sklamanie a smútok. Jakubko si pri prenose svoju fazuľku zlomil. Nešťastný sedel v lavici a všetci stíchli, pretože to každému prišlo ľúto. Než som stihla akokoľvek reagovať, Maximko vstal, zobral svoju fazuľku a postavil ju na lavicu pred Jakubka so slovami: „Tu máš, Jakubko, chcem, aby si bol šťastný. Vezmi si moju fazuľku.“ Tento raz ostalo ticho, nie z ľúlosti, ale od dojatia, čoho sme práve všetci boli svedkami. Niečo, čo Maximko týždeň polieval, niečo, s čím sa chcel hrdlo pochváliť svojim rodičom, nezištne a bez akéhokoľvek zaváhania daroval. Len aby urobil niekomu radosť. A možno by som tento príspevok nepísala, keby to bola jednorazová záležitosť. No tento príbeh je len jedným z mnohých situácií, kde Maxim ukázal svoje obrovské a dobré srdce. Ide o malého chlapca s veľkým srdcom. Ide o chlapca, z ktorého by sme si mali všetci, nielen deti, zobrať príklad. Možno by svet vyzeral úplne inak. Možno by rástol zdravšie. Tak, ako rastie tá Maximkova fazuľka v Jakubkovej izbičke.

*List napísala Mgr. Eva Krabáčová – pedagóg, skutok vykonal Maxim Bušfy, v šk. roku 2017/2018
žiak 2. triedy, ZŠ Nemocničná 987/2, Považská Bystrica*

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin /List B/

Sandra pomáha a pravidelne navštevuje susedu so zlomenou nohou

Na našej chate máme veľmi dobrú susedku. Je to staršia vdova a volá sa Melánia. Vždy ku každému veľmi milá. Pred mesiacom nešťastne spadla a zlomila si nohu. Je po operácii a pohybuje sa v dome na barlách. Nevychádza von. Preto som ju začala častejšie navštevovať. Keď sme na chate, vždy jej odnesiem teplé jedlo. Pomáham jej s drobnými domácimi prácami. Robím jej spoločnosť, aby nebola sama a nemyslela na svoje problémy. Veľa sa rozprávame, lúštíme krížovky, čítame. Teta vraví, že jej veľmi pomáhajú moje návštevy. Vďaka mne tri mesiace, pokiaľ má ortézu na nohu, jej zbehnú veľmi rýchlo. Mám z toho dobrý pocit, lebo pomáhať si navzájom sa dá aj svojou prítomnosťou.

*List napísala a skutok vykonala Sandra Tymurová, v šk. roku 2017/2018
žiačka 3. triedy, ZŠ, Staničná 13, Košice*

**Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin /List C/
Lukáš mal nápad a odvážne podojil kozu, keď sa ostatní báli**

Náš žiak Lukáš je taký malý – veľký chlap. Aj keď je medzi svojimi spolužiakmi najmenší, vyniká svojou vrtkosťou, duchapritomnosťou a nemalou odvahou. Svojou šikovnosť a rozvahou preukázal aj jedného večera koncom novembra. Lukášov ocko odišiel na služobnú cestu. Predtým ale poprosil suseda, aby pomohol podojiť kozy – Evu a Sivku. Sused však nevedel, ako to má urobiť. Lukášova mamka aj jeho brat sa kôz boja, preto sa Lukáš ponúkol, že to skúsi sám. Chcel len, aby sused išiel spolu s ním do chlieva. Koza Eva má totiž rohy a Lukáša už nimi niekoľkokrát „terkla“ do brucha. Na vyšších ako ona si však nedovolí a tak mal byť sused zárukou, že sa Lukášovi pri dojení nič nestane. Lukáš šťastlivo nadojil z oboch kôz liter mlieka a od rodičov si vyslúžil pochvalu.

List napísala Mgr. Katarína Ciprusová – pedagóg, skutok vykonal Lukáš Kocírek, v šk. roku 2017/2018
žiak 4. triedy, ZŠ s MŠ Margecany, Školská 20, Margecany

**Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin /List D/
Lea si pripravila program, aby mohla vystúpiť na predstavení pre Emku**

Volám sa Lejka a mám kamarátku ktorá sa volá ako ja Lea. Jedného dňa sa ma mama opý-tala, či chcem ísť na predstavenie Malachovskej školy. Ja som súhlasila. Na druhý deň prišla ku nám na návštevu aj Lea a oznámila mi, že bude vystupovať v predstavení. Ich Základná škola Malachov sa rozhodla, že pomôže Emke, ťažko chorému dievčatku. Nacvičí si divadlo alebo ľubovolné predstavenie, na ktoré pozve obyvateľov Malachova a vyzbiera dobrovoľné vstupné na pomoc Emke. Vtom ma napadlo, že by som aj ja mohla vystupovať. Ja s mojou sestrou Emily do Základnej školy Malachov nechodím, ale rozhodla som sa, že aj tak chcem pomôcť chorej Emke. S mojou kamoškou Leou a sestrou Emily sme si vymysleli vlastnú pesničku a k tomu tanec. Nacvičený program sme ukázali riaditeľke školy Malachov, ktorá súhlasila, aby sme s ním vystúpili. Všetci sa nám najprv vysmievali, že je to hlúpe predstavenie, ale nakoniec to predstavenie bolo asi najlepšie zo všetkých. Pre Emku sme spoločne so všetkými účinkujúcimi vyzbierali viac ako štyristo eur. Riaditeľka školy Malachov peniažky slávnostne odovzdala Emke. Som na seba hrdá, že som aj ja mohla pomôcť.

List napísala a skutok vykonala Lea Hlaváčik, v šk. roku 2017/2018
žiačka 3. triedy, ZŠ Moskovská 2, Banská Bystrica

**Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin /List E/
Hanka s láskou chodievala za chorým starým dedkom**

Ako každé dieťa, aj ja rada trávim čas u starých rodičov. Môj dedko je vážne chorý, nemôže chodiť, ťažko sa mu rozpráva. Viem, že nás má všetkých veľmi rád a chcel by nám toho veľa povedať. Preto za ním často chodievam ja. Rozprávam mu, čo som zažila v škole, čo nového doma, aké hunčústvo vyvádza náš pes Čaky. Dedka často rozosmejem, dokonca sa mu podarí povedať mi niečo pekné. Viem, že je šťastný, keď som s ním. Aj mňa robí šťastnou, keď môžem potešiť jeho srdiečko a urobiť mu krajší deň. Myslím si, že to, čo robím pre svojho dedka, by malo byť samozrejmosťou. Ved' naši starí rodičia si zaslúžia našu pozornosť a lásku.

List napísala a skutok vykonala Hana Tuchyňová, v šk. roku 2017/2018
žiačka 3. triedy, ZŠ Partizánska 6, Bánovce nad Bebravou

detský čin roka

Hlasovací listok

rok 2018

Škola:	Trieda:
--------	---------

Zaznamenajte, prosím, počet pridelených hlasov k jednotlivým listom.

	LIST A	LIST B	LIST C	LIST D	LIST E
1. kategória					
2. kategória					
3. kategória					
4. kategória					
5. kategória					
6. kategória					
Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin					

Počet hlasujúcich detí celkovo:

Podpis pedagóga:

detský čin roka

ĎAKUJEME

všetkým deťom, ktoré svojím dobrým skutkom podporili dobro.

ĎAKUJEME

všetkým deťom, ktoré si všimli dobré skutky iných detí a napísali o nich.

ĎAKUJEME

pedagógom, že sa s deťmi rozprávali a motivovali ich
k zapojeniu sa do ankety.

ĎAKUJEME

všetkým dospelým, ktorí deti citlivo a s láskou ocenili.

ĎAKUJEME

všetkým detským porotcom za podporu dobrých skutkov
hlasovaním v detskej porote.

ĎAKUJEME

všetkým projektovým partnerom, priateľom, známym
i neznámym ľuďom za podporu projektu.

Radi Vám poskytneme podrobnejšie informácie o projekte:

OZ Detský čin roka

Ševčenkova 21

851 01 Bratislava

Magdaléna Fábryová – koordinátor projektu

Mobil: 0907 797 236

e-mail: magda.fabryova@detskycin.sk

www.detskycin.sk